

Præstationsprøver med Heste i U. S. A.

Den svenske Statskonsulent i U. S. A., Landbrugsattaché *G. Bendz*, Washington, har i en Indberetning givet Oplysninger om Præstationsprøver med Heste i U. S. A. En Del af disse gives her efter det svenske Landbrugsblad „Lantmannen“.

Præstationsprøver med Heste har fundet Sted i De Forenede Stater siden 1923. Prøverne blev i Begyndelsen iværksat af to Grunde. Dels vilde man lade Hesteejerne vise, hvad deres Heste formaaede, dels vilde man lære Folk i Almindelighed, hvad Hestene kunde præstere, hvordan de skulde se ud, og hvordan de skulde behandles for at præstere deres bedste.

Antallet af Stater, som har optaget Præstationsprøver for Heste paa Programmet for de statslige Landbrugsudstillinger, er i Øjeblikket ca. 20. Desuden gennemføres Præstationsprøver ved et stort Antal andre Udstillinger. I 1939 gennemførtes herved 500 Prøver, og Antallet af deltagende Tospand var ca. 3000.

Ved Prøverne anvendtes i Begyndelsen Vogne, som var belæsset med Sten. Senere er man almindeligvis gaaet over til at anvende et af Professor *E. V. Collins* konstrueret og patenteret lastbilsmonteret Dynamometer. Prøverne er hidtil i Hovedsagen foretaget med Tospand. Først i den senere Tid er man gaaet over til at prøve enkelte Heste, i første Række Hingste og Hopper. Denne Form for Prøver regner man almindeligt med bør fremmes.

Præstationsprøverne gennemføres i intimt Samarbejde med „Horse and Muls Association of America“, som er den centrale Avlsforening. Ogsaa Muldyr gennemgaar Præstationsprøver og er meget velanskrevne som Trækdyr. De er holdbare, billige at fodre og lever længe.

Reglerne for Præstationsprøver med Heste er ensartede i hele U. S. A. Hestene inddeles i tre Klasser, nemlig en lettere

for Tospand med en samlet Vægt paa under 1350 kg og en tungere Klasse for Tospand over 1350 kg samt en Klasse for Enkeldtyr. I visse af Staterne er Gruppeinddelingen for Tospand mere specificeret for bedre at kunne skelne mellem lettere og sværere Heste. Bestemmelserne for Enkeldtyrklassen, der er beregnet særlig for Avlsdyr, er endnu ikke almindeligt fastlagt.

De amerikanske Erfaringer vedrørende Præstationsprøver kan sammenfattes saaledes:

Prøverne er højt værdsatte Islæt ved Sammenkomster for Landmænd. De har store pædagogiske Opgaver at løse og lærer Tilskuerne, hvordan Hestene skal køres og behandles for at præstere det bedst mulige. Prøverne har endvidere forøget Interessen for Heste og i denne Henseende dannet en Modvægt mod den stærkt voksende Motorinteresse samt vist, hvad der er den bedst egnede Type af en Arbejdshest, og hvad der bør være Retningslinier i Avlsarbejdet. Selvom Hestens Tyngde er af stor Betydning, har Erfaringerne alligevel vist, at de sværeste Heste sjældent opnaar de bedste Resultater. Kropsbredde og -dybde, Benenes Stilling og Kvalitet samt Villigheden til at trække har ligeledes stor Betydning.

Naar Hestene er trænede, giver Prøven et godt Udtryk for deres individuelle Egnethed som Trækdyr. Træningen kan enhver med normale Evner til at omgaas Heste klare tilfredsstillende. Endelig har man ogsaa gjort den Erfaring, at de ved Prøverne anvendte Dynamometre fungerer udmærket.

Landbrugsattachéen siger til Slut:

Da gode Erfaringer vedrørende Præstationsprøver med Heste nu er indvundet saavel i U. S. A. som i Finland, synes man, at „manglende Erfaringer“ ikke længere bør være en Hindring for at tage Spørgsmaalet op til alvorlig Prøvelse ogsaa i Sverige. Hesten er og bliver endnu længe i vort Land den mest anvendte Trækkraft inden for Landbruget. Udvalget af Heste bør ske rationelt efter de forskellige Arbejdsopgaver og Anvendelsesomraader.

Litteratur.

Ny Udgave af Maskinbog for Landmænd.

Maskinbog for Landmænd, 6. Udgave. Redigeret af Statskonsulent *Niels Balle*. 810 Sider, ca. 800 Illustrationer. Pris Kr. 12,00 indb.

Den øgede Interesse for Redskabers og Maskiners rette Brug har bl. a. givet sig Udslag i, at Maskinbog for Landmænd med stadig kortere Mellemrum har kunnet udsendes i nye Udgaver. Med den nu foreliggende 6. Udgave er Maskinbogen ialt udkommet i 49 000 Eksemplarer.

Linien fra tidligere Udgaver er i alt væsentligt bibeholdt. Stoffets Ordning og Omfang er det samme og omfatter følgelig næsten alle de i Landbruget anvendte Maskiner.

Man træffer ogsaa de samme Medarbejdere, dog med Undtagelse af det store Afsnit „Landbrugets Redskaber og Maskiner“, hvor en ny Mand er traadt til, idet Forstander *J. Jensen*, der har redigeret dette Afsnit i alle tidligere Udgaver, paa Grund af Sygdom har ønsket sig fritaget for dette Hverv. Den nye Redaktør er den af de fleste Landmænd kendte Maskinkonsulent *Hans J. Petersen*, der er en ung Mand, som staar midt i Arbejdet, og som derfor har omredigeret Afsnittet helt efter Tidens Krav, ligesom Billedmaterialet er helt fornyet.

Bogen er ogsaa for alle de andre Afsnits Vedkommende ført a jour, og alle forældede Maskiner er udeladt eller erstattet af nye.

Selvbinderen.

Selvbinderen. Vejledning i Justeringen og Brugen af Selvbinderen. Af *Henry Petersen*. Udgivet af Teknologisk Instituts Forlag.

124 Sider. 130 Illustrationer. Pris Kr. 5,00 indb.

Ved Maskinkursus — saavel paa Teknologisk Institut som ude i de lokale landøkonomiske Foreninger — gøres der et stort Arbejde for at lære de unge Landmænd, hvordan de forskellige Landbrugsmaskiner er indrettet og skal behandles. Det

er et saare betydningsfuldt Arbejde, fordi den bedst mulige Udnyttelse af Maskinerne har stor økonomisk Værdi.

Dette gælder ikke mindst Selvbinderen. Naar den er i Orden og betjenes af en Mand, der er fuldt fortrolig med dens mange Finesser, kan den præstere fremragende Arbejde, baade i Mængde og af Kvalitet, men til Gengæld kan den ogsaa ved forkert Indstilling eller Behandling give flere Ærgrelser og medføre mere Spild af kostbar Tid end nogen anden af Landbrugets Maskiner.

En af Lærerne ved Teknologisk Institut, Montør *Henry Petersen*, der vil være kendt af mange Landmænd og Smede, har i en lille Bog *Selvbinderen* gennemgaaet alle dens vigtigere Dele og redegjort for deres Funktioner. Forklaringen støtter sig til mange instruktive Illustrationer. Bogens Forfatter har her nedlagt alle sine Erfaringer, indvundet gennem Montør- og Lærervirksomheden. Med udpræget pædagogisk Forstaaelse er Binderens mange Detailler behandlet; det er typisk for Fremstillingen, at Hovedvægten lægges paa de Ting, der erfaringsmæssigt volder de største Vanskeligheder i Praksis.

I Marken er det ofte Knytteapparatet, der „gør Knuder“ i Stedet for at binde dem paa reglementeret Vis. Derfor er der givet en særdeles udførlig Redegørelse for de tre Hovedtyper af Knytteapparater: McCormick, Deering og Massey Harris. I Punkter opstilles Knytteapparatets forskellige Funktioner og ligesaa de Fejl, der almindeligt forekommer, naar det ikke er rigtigt justeret. I Tilslutning hertil fortælles saa med Støtte af gode Skitser, hvordan Fejlene afhjælpes.

Det er ikke en tør Lærebog, men en fortrinlig Haandbog, beregnet baade for Smeden og Mekanikeren paa Landet, der sætter Binderen i Stand, og for Binderkusken, der skal sørge for, at den arbejder, som den skal.

Fortegnelse over Films vedrørende Landbrug og andre Emner.

Landbrugslærer- og Konsulentforeningens Lysbilledudvalg har udsendt en Fortegnelse med Oplysninger om ca. 150 Films, som udlejes til Fremvisning ved Møder og Sammenkomster.

Fortegnelsen giver ganske korte Oplysninger om Filmenes Indhold, Længde, Spilletid, Udlejningsbetingelser o. s. v.

De forskellige Films er inddelt i Grupper. Der er rent landbrugsfaglige Films vedrørende Planteavl, Husdyrbrug o. s. v., hvortil kommer Films om Emner, der i nogen Grad hører med til Landbruget i videre Forstand, f. Eks. Slagterifilmen. Men der er ogsaa Films om Sport, Historie, Natur og Rejser m. m. — alt ialt en righoldig Samling, hvor der altid vil kunne findes Films, der egner sig til den paagældende Lejlighed.

Filmen har forlængst holdt sit Indtog i Ungdomsarbejdet, og Filmen behøver ikke at være underholdende alene. Mange af dem er virkningsfulde Midler i Oplysningens Tjeneste. Den ny udkomne Fortegnelse kan derfor være til stor Nytte for Foreningsledere og Konsulenter i deres Bestræbelser for til en vis Grad at gøre Undervisningen underholdende — og samtidig Underholdningen saa belærende som muligt.

Fortegnelsen koster 1 Kr. og faas fra Landbrugslærer- og Konsulentforeningens Lysbilledudvalg, Roskilde.

Udkomne Bøger.

Stambog (Register) over Heste af jydsk Race, Bind XV. Hopper Nr. 12 501—14 000. Hingste Nr. 1 578—1 680. Udarbejdet af A u g. K j æ r, Statskonsulent. Udgivet af De samvirkende danske Landboforeningers Udvalg for Stambogsføring for Heste af jydsk Race. 383 Sider. Ill. (Aarhus 1945).

Beretning om Landboforeningernes Virksomhed for Planteavl paa Sjælland 1945. Samlet og bearbejdet af de sjællandske Landboforeningers Planteavlsudvalg ved L. R a s m u s s e n, Konsulent i Planteavl for De samv. sjællandske Landboforeninger. 358 Sider. (Kbhvn. 1946).

Hadsten og Omegns Landboforening. Aarsberetning for 1945. Samlet ved H e n r y F r e d e r i k s e n. 53 Sider. (Hadsten 1946).

Fortegnelse over Films vedrørende Landbrug og andre Emner. Samlet af Landbrugslærer- og Konsulentforeningens Lysbilledudvalg, Roskilde. 44 Sider. (Roskilde 1946).

Statsrøkkontrollen. Beretning for det 74. Arbejdsaar fra 1. Juli 1944 til 30. Juni 1945. Ved Chr. Stahl. Særtryk af Tidsskrift for Planteavl 50. Bind. 59 Sider. (Kbhvn. 1946).

Spiring af nedgravet og tørt opbevaret Frø. II. 1934—44. Beretning fra Statsrøkkontrollen. Af Arne Kjær. Særtryk af Tidsskrift for Planteavl, 50. Bind. 10 Sider. (Kbhvn. 1946).

26. *Beretning fra Fællesudvalget for Prøvedyrkning af Køkkenurter.* Ved Lars Hansen, Ejner Blankholm og Asger Klougart. Særtryk af Aarboeg for Gartneri 1946. 65 Sider. (Kbhvn. 1946).

Kvægavlen i Jylland 1945. Med et Tillæg om *Kvægbesættninger under Tilsyn.* Samlet og udarbejdet af Foreningen af jyske Landboforeningers Husdyrbrugsudvalg ved Nic. Bondé, Konsulent. 667 Sider. (Aarhus 1946).

Mindre Meddelelser.

Det landbrugsfaglige Ungdomsarbejde.

I Dagene 18. og 19. April holdtes der paa Dalum Landbrugsskole et Ungdomsstævne med Deltagere fra forskellige Egne af Landet.

Under en Drøftelse af Problemer i Forbindelse med Gennemførelse af det landbrugsfaglige Ungdomsarbejde kom man ogsaa ind paa Spørgsmaalet om en eller anden Form for Samarbejde mellem Foreningerne af unge Landmænd, de landøkonomiske Foreningers Ungdomsudvalg og Landsudvalget for landøkonomisk Ungdomsarbejde. Der blev givet Udtryk for, at man ved gensidig Orientering og jævnlige Drøftelser af Problemerne kunde tjene Ungdomsarbejdets Formaal bedre, end det almindeligvis sker nu, hvor de forskellige Foreninger og Udvalg delvis arbejder med de samme Opgaver, men uden nøjere Føling med hinanden. — I samme Forbindelse fremhævedes ogsaa Betydningen af en vis Kontakt mellem de forskellige Landsdele. Udveksling af Tanker og Erfaringer en Gang imellem kunde give Impulser og medføre nyt Initiativ til Gavn for Ungdomsarbejdet.

Efter en grundig Drøftelse af Sagen nedsattes et lille Udvalg, hvis Opgave skulde være at bringe de forskellige Foreninger, Organisationer og Udvalg, som virker med Ungdomsarbejdet, i Forbindelse med hinanden og eventuelt undersøge Muligheden for Afholdelsen af et Møde, hvor Ungdomsarbejdets Folk fra de forskellige Landsdele kunde faa Lejlighed til at drøfte Ungdomsarbejdets forskellige Problemer. Konsulent *Fr. Slipsager*, Fynshav, Als, blev Sekretær for Udvalget.

Uddeling af Landhusholdningsselskabets Duelighedsmedailler.

Det kgl. danske Landhusholdningsselskab lader i 1946 uddele indtil 25 Sølvmedailler til Tyende paa Landet og Landarbejdere (Mænd og Kvinder), der har vist særlig Dygtighed i et eller flere til Landbrug, Havebrug eller Skovbrug hørende Fag og har præsteret lang og tro Tjeneste.

Indstillinger indsendes gennem den lokale Landboforening eller Amtssammenslutningen af Husmandsforeninger til *Det kgl. danske Landhusholdningsselskab*, Rolighedsvej 26, København V., inden Udgangen af Juli Maaned og maa være ledsaget af den paagældende Forenings eller Sogneraadets Erklæring samt indeholde fornødne Oplysninger om den indstillede, derunder Navn, Adresse, Tjenestetid, om Vedkommende tidligere har været indstillet, Anbefaling fra Husbonden m. v.

Der benyttes Skemaer, som faas ved Henvendelse til Landhusholdningsselskabet.

Hædersbelønninger for Landboflid.

Som i de nærmest foregaaende Aar vil det heller ikke i Aar være muligt at fremskaffe Sølv til de Sølvbægre, der normalt uddeles som Hædersbelønninger for Landboflid, men det er Landhusholdningsselskabets Haab, at man næste Aar igen vil være i Stand til at genoptage Uddelingen.

Godsejer Viktor A. Goldschmidts Legat (Afdeling B).

Legatet, der bestyres af Det kgl. danske Landhusholdningsselskabs Præsidium, skal anvendes til Forsøg og Undersøgelser, der har til Formaal at fremskaffe Midler til Bekæmpelse af Sygdomme hos Dyr.

Legatportionerne, der er strengt personlige, kan gives for et Tidsrum af indtil 3 Aar. Portionernes Størrelse fastsættes i hvert enkelt Tilfælde af Legatbestyrelsen.

Ansøgning om Andel i Legatet, bilagt med udførlige Oplysninger om, til hvilket Formaal og paa hvilken Maade Beløbet agtes anvendt, maa indsendes til *Det kgl. danske Landhusholdningsselskab*, Rolighedsvej 26, København V., inden den 15. Juni d. A. Ansøgningskema benyttes ikke.

Landbrugets Prisforhold i Marts Maaned 1946.

(Ved Det landøkonomiske Driftsbureau).

Tabel 1. Priser i Kr. pr. 100 kg.

	1945			1946		
	Hele Aaret	Jan. -Marts	Marts Md.	Jan. -Marts	Febr. Md.	Marts Md.
Landbrugsprodukter:						
Sødmælk (ab Mejeri) ¹⁾	27,52	28,95	28,95	26,96	26,96	26,96
Smør, Notering	389	389	389	389	389	389
do. do. + Tillæg	434	445	445	400	400	400
Ost, 20 pCt.	198	199	199	194	194	194
Æg	235	233	210	216	217	192
Slagterisvin (sl. V.)	269	272	272	259	259	259
Slagtekøer, Kbh., 1. Kl. (lev. V.)	130	130	130	130	130	130
Stude og Kvier, Esbjerg, 1. Kl. (lev. V.)	129	129	129	129	129	129
Smaagrise, Køge, Kr. pr. Stk. .	53	44	50	42	41	42
Kælvekøer, Odense, 1. Kl., Kr. pr. Stk. ²⁾	760	—	—	—	—	700
Unge Heste, Kr. pr. Stk.	2488	2717	2825	1944	1933	1900
Hvede	29,25	29,25	29,25	29,25	29,25	29,25
Rug	30,25	30,25	30,25	30,25	30,25	30,25
Byg, 2/r.	26,25	26,25	26,25	26,25	26,25	26,25
Havre	26,25	26,25	26,25	26,25	26,25	26,25
Hø	26,20	28,17	29,00	26,43	26,00	27,50
Kartofler, Sælgers St., Sjælland	17,71	19,61	19,13	19,70	19,50	22,00
Runkelroefrø	238	238	235	268	275	273
Kaalroefrø	233	228	223	250	250	250
Halvsildig Rødkløverfrø	776	667	650	886	875	840
Hvidkløverfrø	888	843	835	1003	1000	963
Hundegræsfrø	248	250	250	250	250	250
Alm. Rajgræsfrø ³⁾	164	165	165	165	165	165
Ital. do.	147	150	150	150	150	150
Foderstoffer:						
Bomuldsfrøkager	—	—	—	39,64	39,50	39,43
Solsikkekager	—	—	—	39,60	39,60	39,45
Kunstgødning:						
Kalksalpeter	25,13	24,63	24,85	24,42	24,40	24,65
Superfosfat	—	—	—	16,75	16,75	16,85
40 pCt. Kaligødning	19,93	19,73	19,80	20,20	20,20	20,40

¹⁾ Inkl. Tillæg.²⁾ Bestaaet Tuberkulinprøven.³⁾ Tidlige Stammer.

Korn = Maksimalpriser.

Tabel 2. Prisindeks. (Femaaret 1909/14 = 100).

	1945			1946		
	Hele Aaret	Jan. -Marts	Marts Md.	Jan. -Marts	Febr. Md.	Marts Md.
Landbrugsprodukter:						
Sødmælk	262	276	276	257	257	257
Smør, Notering	186	186	186	186	186	186
do. do. + Tillæg	208	213	213	191	191	191
Ost	347	349	349	340	340	340
Æg	199	197	178	183	184	163
Slagterisvin	282	293	292	267	267	267
Slagtekøer (København)	224	224	224	224	224	224
Stude og Kvier (Esbjerg)	211	211	211	211	211	211
Unge Heste (Odense)	338	369	383	264	262	258
Hvede	212	212	212	212	212	212
Rug	254	254	254	254	254	254
Byg, 2/r.	204	204	204	204	204	204
Havre	218	218	218	218	218	218
Hø	381	410	422	385	378	400
Kartofler, Sælgers St., Sjælland	472	523	510	525	520	587
Foderstoffer:						
Bomuldsfrøkager	—	—	—	270	269	269
Solsikkekager	—	—	—	307	307	306
Kunstgødning:						
Kalksalpeter	131	128	129	127	126	128
Superfosfat	—	—	—	283	283	285
40 pCt. Kaligødning	167	166	166	169	169	171
Vejede Prisindeks for:						
Mejeriprodukter	219	225	225	204	204	204
Husdyrprodukter, ialt	237	243	240	223	223	221
Korn	216	216	216	216	216	216
Planteprodukter ialt	250	256	255	257	256	264
Landbrugsprodukter, ialt	238	244	241	226	226	224
Kunstgødning	155	154	155	179	179	181
Markfrø	320	320	320	357	357	357